

بررسی ارتباط بین انواع سنگ های ادراری با تغذیه در بیماران مبتلا به سنگهای ادراری شهر اردبیل

علی حسین خانی^۱، علی نعمتی^۱، میترا ناصر سعید^۱، فیروز امانی^۱

۱. دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

۲. کمیته تحقیقات دانشجویی مرکز تحقیقات تغذیه، دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

مقدمه: سنگ های ادراری سومین بیماری شایع دستگاه ادراری است. کریستالوری، رژیم غذایی، شغل، آب و هوا، سابقه فامیلی، داروها و... از فاکتورهای موثر در تشکیل سنگهای ادراری هستند. ارتباطی بین سنگ های ادراری با رژیم غذایی تا حدودی شناخته شده است، ولی موارد ضد و نقیض در این زمینه وجود دارد. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط بین انواع سنگ های ادراری با مقدار مواد مغذی مصرفی و عادات تغذیه ای بیماران مبتلا به سنگ ادراری بود.

مواد و روشها: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی توصیفی - تحلیلی است که در سال های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ بر روی ۱۵۰ بیمار مبتلا به سنگ مجاری ادراری (۹۱ مرد و ۵۹ زن) در شهر اردبیل انجام گرفت. اطلاعات دموگرافیک (سن، جنس، محل سکونت، وضعیت تاهل، شغل بیماران، سطح تحصیلات)، وزن، آنالیز سنگ های ادراری، نوع سنگ در گرافی، نوع سنگ (عفونی - غیر عفونی)، اقدامات پیشگیرانه و نوع آب مصرفی ثبت گردید. با استفاده از پرسشنامه های بسامد مصرف مواد غذایی و یادآمد خوراک ۲۴ ساعته سه روز در هفته اطلاعات غذایی گرفته شد. داده ها توسط نرم افزارهای SPSS و Food Processor و برنامه آماری ANOVA آنالیز شدند.

نتایج: نتایج نشان داد که شایعترین نوع سنگهای ادراری در مردان و زنان از نوع اگزالات کلسیم و کمترین آن فسفات آمونیوم است. ارتباط معنی دار معکوسی بین میزان بتاکاروتن مصرفی و درصد سنگ اسیداوریک وجود داشت، در صورتی که ارتباط معنی دار مستقیمی بین میزان مصرف ویتامین A و فولاسین و درصد سنگ اسید اوریک مشاهده شد ($P < 0/05$). ارتباط معنی دار مستقیمی بین مصرف پنیر و ترشیجات با سنگ فسفات کلسیم وجود داشت ($P < 0/05$). هیچ ارتباط معنی داری بین دریافت سایر مواد مغذی و مواد غذایی با انواع سنگهای مجاری ادراری یافت نگردید.

دومین کنگره علمی پژوهشی- دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نتیجه‌گیری: مصرف برخی از مواد مغذی مانند فولاسین و ویتامین A و برخی از مواد غذایی مانند پنیر ارتباطی با بروز برخی از سنگهای ادراری دارد پس با رعایت دقیق و صحیح رژیمهای غذایی می‌توان از بروز و ظهور بیماریها تا حدود قابل توجهی جلوگیری نمود.

کلمات کلیدی: سنگ مجاری ادرار، مواد غذایی، عادات غذایی